

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๗๑/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๗๐/๑๙๙/๒๕๕๖ (มีมติครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๖ วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖)

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล รับจ่ายเงินไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

สรุปข้อเท็จจริง กรณีกลุ่มงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานราชการ ได้ตรวจสอบบัญชีเงินทุนหมุนเวียนของหน่วยงาน โดยกระทบยอดเงินฝากคลัง รหัส abcde ในระบบ GFMS กับระบบบัญชีมือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ พบว่า ยอดเงินฝากคลัง รหัส abcde ในระบบบัญชีมีมากกว่า ในระบบ GFMS เป็นเงิน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท เนื่องจากในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ได้มีการบันทึกรายการบัญชีลดยอดเงินสด (ธนาณัติ) ออกจากบัญชีเป็นจำนวนเงิน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท พร้อมกับบันทึกรายการบัญชีเพิ่มยอดเงินฝากคลัง รหัส abcde และลดยอดเงินสดในรายงานเงินสดคงเหลือประจำวันด้วยจำนวนเดียวกัน ซึ่งไม่พบหลักฐานที่แสดงว่าได้มีการนำเงินจำนวนดังกล่าวส่งฝากคลัง เป็นเหตุให้หน่วยงานราชการได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ เห็นว่า มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิด ดังนี้

๑. นาย จ. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง รับผิดชอบร้อยละ ๒๐ เป็นเงินจำนวน ๖๐,๓๕๒.๘๗ บาท
๒. นาย พ. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง รับผิดชอบร้อยละ ๒๐ เป็นเงินจำนวน ๔๕,๗๒๕.๒๑ บาท
๓. นาง ร. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง รับผิดชอบร้อยละ ๑๐ เป็นเงินจำนวน ๕๓,๐๔๑.๐๕ บาท
๔. นางสาว ท. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง รับผิดชอบร้อยละ ๓๐ เป็นเงินจำนวน ๑๕๙,๑๒๓.๑๔ บาท
๕. นางสาว ป. ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง รับผิดชอบร้อยละ ๑๐ เป็นเงินจำนวน ๕๓,๐๔๑.๐๕ บาท
๖. คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง รับผิดชอบร้อยละ ๓๐ เป็นเงินจำนวน

๑๕๙,๑๒๓.๑๔ บาท

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า กลุ่มงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานราชการ ได้ตรวจสอบบัญชีเงินทุนหมุนเวียนของหน่วยงาน พบว่า ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ได้มีการบันทึกรายการบัญชีลดยอดเงินสด (ธนาณัติ) ออกจากบัญชีเป็นจำนวนเงิน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท พร้อมกับบันทึกรายการบัญชีเพิ่มยอดเงินฝากคลัง รหัส abcde และลดยอดเงินสด ในรายงานเงินสดคงเหลือประจำวันด้วยจำนวนเดียวกัน ซึ่งไม่พบหลักฐานที่แสดงว่า มีการนำเงินจำนวนดังกล่าวส่งฝากคลัง ทำให้มีเงินขาดบัญชี โดยแยกตามปีงบประมาณได้ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๓๑,๙๒๕ บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเงินจำนวน ๑๐๑,๘๒๗.๓๐ บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นเงินจำนวน ๒๘๘,๑๘๕.๕๐ บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นเงินจำนวน ๑๐๘,๔๗๒.๖๖ บาท

เป็นเหตุให้หน่วยงานราชการได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. นางสาว ป. ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเงิน เงินทุนหมุนเวียน ทำหน้าที่รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินให้กับลูกค้าเซ็นชื่อในช่อง“ผู้รับเงิน” และบันทึกรายการในสมุดรายวันรับ – รายวันจ่าย โดยใช้สำเนาใบเสร็จรับเงิน และใบสำคัญการจ่ายเป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชีตลอดจนการผ่านรายการบัญชีจากสมุดรายวันรับ – สมุดรายวันจ่าย ไปยังบัญชีแยกประเภท พร้อมออกรายงานการเงิน รวมทั้งจัดทำบันทึกขอเบิกธนาณัติ ใบนำฝากธนาคาร ใบนำส่งเงิน รวมถึงนำส่งข้อมูลเข้าระบบ GFMS และนางสาว ท. ตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี 5 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานการเงินและบัญชี มีหน้าที่ตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันในบัญชีเงินสดและบัญชีเงินฝากธนาคาร และลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือไว้ในบัญชี รวมทั้งจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน จากข้อเท็จจริงปรากฏว่านางสาว ป. ทำหน้าที่รับชำระหนี้จากลูกหนี้ เงินทุนหมุนเวียนและออกใบเสร็จรับเงิน ซึ่งมีการรับชำระทั้งเป็นเงินสด ธนาณัติ หรือนำฝากเงินเข้าบัญชีของหน่วยงาน และเมื่อสิ้นวันนางสาว ป. จะนำเงินรายรับ และหลักฐานทางบัญชีส่งให้นางสาว ท. เพื่อตรวจสอบการรับเงินและนำเงินฝากคลังต่อไป แต่ปรากฏว่าไม่มีการบันทึกบัญชีให้เป็นปัจจุบัน และจากหลักฐานทางบัญชี มีการลงรายการรับเงินสดเป็นจำนวนเงินน้อยกว่าที่ได้รับชำระจริง โดยเพิ่มจำนวนเงินในช่องรายการรับเงินธนาณัติ เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบจำนวนเงินสดคงเหลือ และไม่ได้มีการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเสนอให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินตรวจสอบเป็นปัจจุบัน โดยมีการเสนอรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินลงชื่อย้อนหลังเป็นจำนวนหลายวัน ทำให้มีเงินขาดบัญชีเป็นเงินจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท จากพฤติการณ์ดังกล่าวเชื่อว่าบุคคลทั้งสองร่วมกันเบียดบังเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย พฤติการณ์ถือเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท จึงให้นางสาว ป. และนางสาว ท. ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท โดยให้รับผิดชอบคนละส่วนเท่า ๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๒๖๕,๒๐๕.๒๓ บาท ตามนัย มาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน โดยคณะกรรมการประกอบด้วย นาง ร. ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป นาง จ. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการชำนาญการ นาง น. ตำแหน่งนักวิชาการชำนาญการ และคณะกรรมการชุดสำรองประกอบด้วยนาย ข. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ชำนาญงาน นาย ส. ตำแหน่งนักวิชาการชำนาญการ และนาย ก. ตำแหน่งนักวิชาการชำนาญการ ตามคำสั่งของหน่วยงานราชการ ที่ bbb/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจนับเงิน ลงลายมือชื่อกำกับความถูกต้องเกี่ยวกับจำนวนเงิน ซึ่งตามระเบียบของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๕ ข้อ ๑๐ กำหนดว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุ การรับจ่าย การเก็บรักษาเงิน และนำเงินส่งคลังให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม จึงนาระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้โดยอนุโลม โดยระเบียบการเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๙ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้เจ้าหน้าที่การเงินนำเงินที่จะเก็บรักษา และรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบตัวเงิน และหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้รับภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือในรายงานเงินคงเหลือประจำวันไว้เป็นหลักฐานและข้อ ๖๑ กำหนดว่า ในกรณีที่ปรากฏว่า เงินที่ได้รับมอบหมายให้เก็บรักษาไม่ตรงกับจำนวนซึ่งแสดงไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้คณะกรรมการ

เก็บรักษาเงิน และเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่งร่วมกันบันทึกจำนวนที่ตรวจนับได้นั้นไว้ในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และลงลายมือชื่อกรรมการทุกคน พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่การเงินผู้นำส่งแล้วนำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยโดยปฏิบัติตามข้อ ๕๙ แล้วให้กรรมการเก็บรักษาเงินรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันทีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะกรรมการเก็บรักษาเงินได้ลงลายมือชื่อในรายงานเงินคงเหลือประจำวันย้อนหลังเป็นเวลาหลายวันโดยไม่ได้มีการตรวจสอบตัวเงินหรือเอกสารแทนตัวเงินที่ถูกต้อง การที่คณะกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบตัวเงินหรือเอกสารแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันเป็นประจำทุกวัน ว่าถูกต้องหรือไม่ และไม่รายงานความผิดปกติให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ การกระทำดังกล่าวของคณะกรรมการเก็บรักษาเงินจึงเป็นช่องทางให้มีการเบียดบังเงินของทางราชการไปได้โดยง่ายและเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท จึงให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๓๑๘,๒๔๖.๒๘ บาท โดยให้แต่ละคนรับผิดชอบเฉพาะในส่วนการกระทำของตนของความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ตนปฏิบัติหน้าที่โดยให้รับผิดชอบในอัตรา ๑ ใน ๓ ของค่าเสียหายที่ตนต้องรับผิดชอบ ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. นาง ร. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานการเงิน บัญชี และพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบราชการ รับผิดชอบในการรับ - จ่ายเงินประจำวัน การออกไปเสริมรับเงินทั้งเงินในงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ตรวจสอบการรับ - จ่ายเงินประจำวันทุกวันในบัญชีเงินสดและบัญชีเงินฝากธนาคารและลงลายมือชื่อกำกับยอดเงินคงเหลือไว้ในบัญชีนั้น ๆ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่านาง ร. ได้ลงลายมือชื่อในใบสำคัญการลงบัญชีด้านรับในแต่ละวัน ในฐานะผู้อนุมัติ และในรายงานเงินคงเหลือประจำวันในฐานะหัวหน้ากองคลัง โดยที่ปรากฏว่ามีการบันทึกบัญชี และมีการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันไม่เป็นปัจจุบัน นาง ร. ในฐานะผู้บังคับบัญชา ซึ่งทราบดีว่าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ แต่ก็ไม่ได้ทักท้วงหรือสั่งการให้มีการแก้ไขแต่อย่างใด จึงเป็นช่องทางให้มีการเบียดบังเงินของทางราชการไปได้โดยง่ายและเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท จึงให้นาง ร. รับผิดชอบในส่วนการกระทำของตนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๐๖,๐๘๒.๐๙ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๔. นาย ธ. และนาย พ. ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน โดยนาย ธ. ดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๕- ๒๖ เมษายน ๒๕๔๘ และนาย พ. ดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๘ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ มีหน้าที่กำกับดูแล สั่งการ ตรวจสอบการบริหารงานราชการของสำนักงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งลงลายมือชื่อกำกับเอกสารบัญชีรายงานทางการเงินต่างๆ ที่ถูกต้อง จากข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อมีการเสนอรายงานเงินคงเหลือประจำวันให้นาย ธ. และนาย พ. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับทราบโดยไม่เป็นปัจจุบัน บุคคลทั้งสองกลับลงลายมือชื่อย้อนหลังโดยมิได้ตรวจสอบความถูกต้องหรือทักท้วงแต่อย่างใด รวมทั้งไม่ได้ทักท้วงในเรื่องของการเก็บรักษาเงินไว้ที่ทำการเกินระเบียบ จึงเป็นช่องทางให้มีการเบียดบังเงินของทางราชการไปได้โดยง่ายและเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาท

เล่นเล่อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท จึงให้นาย ธ. และ นาย พ. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๓๐,๔๑๐.๔๖ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๐๖,๐๘๒.๐๙ บาท โดยให้นาย ธ. และนาย พ. รับผิดชอบเฉพาะในส่วนการกระทำของตนของความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงที่ตนดำรงตำแหน่ง ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง หากหน่วยงานราชการได้รับการชดใช้เงินจากนางสาว ป. และนางสาว ท. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาง ร. นาง จ. นาง น. นาย ช. นาย ส. นาย ก. นาย ธ. และนาย พ. ได้ชดใช้เกินจำนวนความเสียหายก็ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ นาง ร. นาง จ. นาง น. นาย ช. นาย ส. นาย ก. นาย ธ. และนาย พ. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้ชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

ผู้ย่อ	นายพุฒิมนต์ ทิพย์รัตน์	นิติกร
ผู้ตรวจ	นางมนัญญา ธัชแก้วกรพินธุ์	หัวหน้าฝ่าย
	นางพรทิพย์ บันไดเพชร	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ.๓

